

СТАНОВИЩЕ

на Съвета за електронни медии

Относно: Проект на доклад № 020000109 на Сметната палата за извършен одит на изпълнението на Съвета за електронни медии за периода 01.01.2007 г. до 31.12.2008 г.

СЕМ винаги се е отнасял с подчертано уважение към работата на Сметната палата, която е в обществен интерес. Извършеният одитен доклад от Сметната палата, и направените изводи показват, че в наблюдавания период в работата на дирекция „Мониторинг“, осъществяваща наблюдение на програмите на радио- и телевизионните оператори по спазването на изискванията на ЗРТ, се забелязват някои съществени пропуски.

Докладът налага общото впечатление, че през този период направление „Мониторинг“ функционира лошо, ръководството на направлението и на Съвета за електронни медии е неефективно, то показва сериозни професионални пропуски. Право на одитния екип е да анализира фактите и да направи своите изводи за тази част от цялостната дейност на Съвета. Право на СЕМ, като колегиален орган, е внимателно да разгледа фактологичната картина, която се съдържа в проекта на одитния доклад, да я подложи на професионална оценка и критичен анализ. Преди да представи конкретните си бележки и изводи, Съветът за електронни медии има някои принципни възражения по избраната методика на извършения одит.

1. Първото принципно възражение на СЕМ се отнася до заглавието на проекта на одитен доклад. То е подвеждащо и всеки читател ще реши, че това е одит на изпълнението на цялостната дейност на СЕМ в посочения период, а не само на изпълнението на СЕМ в областта на наблюдението на радио- и телевизионни програми. Извън приложното поле на този одит остава важната дейност на СЕМ, свързана с лицензирането и регистрирането на нови радио- и телевизионни програми, предназначени за ефир, кабел и сателит, както и дейността, свързана с процесуалното представителство. Заглавието на този доклад трябва да се прецизира, примерно по следния начин: *„Доклад за извършен одит на изпълнението на Съвета за електронни медии в областта на наблюдението на програмите на радио- и телевизионните оператори по спазването изискванията на ЗРТ за периода 01.01.2007-31.12.2008 г.“*. Така всеки читател ясно ще разбере, че направените констатации, изводи и обобщения се отнасят за една част от дейността на СЕМ и те механично не могат да прераснат в обобщаваща оценка за неговата цялостна дейност в посочения период. Професионалната коректност изисква заглавието на един доклад точно да отговаря на неговото съдържание.

2. Второто принципно възражение на СЕМ е по отношение твърденията, изказани на с. 11 - 12 в одитния доклад: *“Стратегията не е актуализирана, независимо от предвидената възможност. СЕМ работи без надеждна основа за осъществяване на оперативно планиране, тъй като стратегическата рамка няма измерими цели и е допълнително припозната. СЕМ не се възползва от предоставената независимост и не формулира самостоятелна политика, цели и приоритети, като трайна линия на общо ръководство и действия, насочени към реализиране и постигане на целите”*.

2.1. *Стратегията* е общ документ на СЕМ и на КРС, който се обсъжда и приема от Народното събрание, поради което то има правото да я актуализира или не.

2.2. Тази стратегическа рамка има ясни и измерими цели и тя не може да е “допълнително припозната” от СЕМ, след като в нея и в ЗРТ са разписани ангажиментите на регулаторния орган по отношение на *Стратегията*, които пряко се отнасят до дейността в областта на лицензирането и общото развитие на медийната среда.

2.3. СЕМ не формира самостоятелни политики по отношение на дългосрочните приоритети в областта на радио- и телевизионната дейност. Тази политика е отредена на държавата, която има суверенни права върху радиочестотния спектър, и в чиито отговорности влизат приемането на стратегия за преход от аналогова към цифрова наземна телевизия, утвърждаването на новия цифров план, изработването на нова регулаторна рамка, която да съответства на общностното право и съвременните тенденции в развитието на електронните медии. СЕМ формира самостоятелна политика само по отношение на дейността си като регулаторен орган, в съответствие с изискванията на ЗРТ.

Актуализирането на *Стратегията* (ДВ, бр.82 от 14.10.2005 г.) , изработена от СЕМ и КРС, беше осуетено поради неприемането ѝ от Парламента цели три години. Тя беше приета едва в късната есен на 2005 г., след което започна да действа, така че СЕМ и КРС трябваше да се занимават през последните три години с реалното ѝ прилагане, а не с нейната актуализация. *Стратегията* ще бъде валидна и ще действа, докато не се направят нови изменения в Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) и тя отпадне като законово изискване в него. *Стратегията* не е този документ, въз основа на който трябва да се оценява дейността на СЕМ. Такъв основополагащ документ е Законът за радиото и телевизията и общностното медийно право, по което Р България е страна.

СЕМ е създаден и функционира по силата на специален закон – ЗРТ. Той е независим специализиран орган, който няма законодателна инициатива, както и не може да формира самостоятелна политика в областта на стратегическите цели и приоритети в развитието на електронните медии в Р България.

На практика СЕМ е посредник между държавната политика в областта на електронните медии, операторите, които произвеждат и разпространяват радио- и телевизионни програми, като мощен канал за въздействие върху медийните потребители и всички други експерти, които участват в развитието на медийната среда, а именно журналисти, рекламисти, неправителствени организации и др. Чрез своята работа като посредник между държавната политика, бизнеса и общественият интерес, СЕМ балансира средата и изпълнява правомощията си по закон. Политиката, която СЕМ осъществява, му е

възложена чрез специален закон, и тя е в областта на лицензирането и регистрирането на нови радио- и телевизионни програми, както и осъществяването на надзор върху електронната медийна среда по спазването на редици принципи на медийната дейност и конкретни правила и ограничения, които структурират и хармонизират средата като цяло.

3. Третото принципно възражение на СЕМ се отнася до т. нар. извадка на одита по изпълнението, която не е представителна за цялостната дейност на Съвета.

Упражняването на надзор върху програмите на радио- и тв оператори в Р България, по спазването на изискванията на ЗРТ не е представително за разнообразната дейност на изпълнението на Съвета, която включва още дейности по лицензиране, регистриране, съдебен надзор, публични и международни дейности, в които СЕМ „за наблюдавания период, несъмнено има своите постижения. Извършеният одит на изпълнението на дейността на СЕМ е в областта на наблюдението върху радио- и телевизионните програми, като тук се включва *“и дейността на СЕМ при проверки на място и изискани материали от операторите, административнонаказваща дейност, както и отнемане на лицензи, заличаване на регистрации и издаване на задължителни указания, като надзорни мерки”*(с.9). Той не разглежда цялостната работа на мониторинга, и още по-малко обхваща целия надзор върху програмите, който СЕМ осъществява. Съгласно ЗРТ (чл.32, ал.1, т.1) СЕМ, като регулаторен орган, в своята цялостна дейност упражнява надзор върху програмите на радио- и телевизионните оператори. Законодателят не отъждествява надзора - с мониторинга, още по-малко – само с наблюдението на радио- и телевизионните програми, по спазването изискванията на ЗРТ.

Направените изводи и препоръки от уважаемия одитен екип представят само част от дейността на Съвета. Дори в областта на мониторинга не са взети предвид редица важни действия на тогавашното направление, които подробно са отразени в отчетите на СЕМ за 2007 г. и 2008 г. Проектът за одитен доклад оставя общото впечатление, че т.нар. *„изпълнение на дейността на СЕМ”* се отъждествява с упражняването на надзор върху радио- и телевизионните програми по спазването на изискванията на ЗРТ, който се тълкува и прилага от одитния екип стеснено - той се редуцира до наблюдението върху радио- и телевизионните програми, като извън обхвата на одита практически остава разнообразната дейност на тогавашното направление „Мониторинг”, свързана с провеждането на работни срещи, организацията на публични събития (дискусии, участие в семинари, конференции), кореспонденцията с неправителствени и държавни организации, с обикновени граждани по отделни професионални стандарти, които са важни за развитието на медийната среда.

Публичната дейност на СЕМ, неговите инициативи в областта на медийното законодателство, заемането на определена позиция по важен професионален въпрос от регулаторния орган (например кечът в „Първична сила” и „Разбиване” през 2002 г., езикът на омразата в предаванията на някои радио- и телевизионни оператори, риалити форматите и опазването на малолетните и непълнолетните през 2009 г.) също са част от системата на медийния надзор, която всеки регулаторен орган в страните-членки на ЕС осъществява. Казаното на с.9, че *„СЕМ отъждествява законовото понятие „надзор” с въведеното понятие „мониторинг”, който представлява съставна част от надзора”* буди възражения.

В медийната регулация се различават понятията „мониторинг“ и „надзор“. Мониторингът несъмнено е много важна част от надзора, но извън конкретните правомощия на тогавашното направление „Мониторинг“, регулаторният орган извършва още редица дейности, свързани с надзора, които не са обвързани пряко с наблюдението върху радио- и телевизионните програми. Извън този одит остават дейностите на СЕМ в областта на лицензирането и регистрацията, последващият контрол върху лицензиите и регистрациите, специалният надзор над програмите на БНР и БНТ, процесуалното представителство и превенцията. Смятаме, че не е редно в този одит да се игнорират редица дейности на СЕМ, отнасящи се до надзора над програмите на радио- и телевизионните оператори.

Свеждането на надзора основно до наблюдението на радио- и телевизионните програми, установяването на нарушения на ЗРТ и съставянето на актове, както и провеждането на различните видове мониторинг не отговаря на съвременните тенденции в развитието на европейската медийна регулация, които например поставят акцент на взаимодействието между един регулаторен орган и неправителствения сектор, изразяващо се в работни срещи и различни общи инициативи. Това е важна, съществена част от надзора върху дейността на радио- и телевизионните оператори.

Казаното на с. 47 от проекта на одитен доклад, че “пълноценната реализация на превенцията изисква наличие на ясно определени критерии, от страна на регулатора СЕМ, по прилагането на законовата норма; писмени правила и процедури и изискване от операторите за поемане на ангажименти, както и осъществяване на последващ контрол по изпълнението на ангажиментите”, показва неразбиране на същността и ролята на превенцията, която регулаторният орган провежда по отношение на радио- и телевизионните оператори.

СЕМ си служи с правила и критерии и той публично оповестява в становища каква ще бъде практиката му по прилагането на ЗРТ, но той не може да принуждава операторите по време на тези работни срещи да поемат ясни ангажименти по неговото спазване, защото това изглежда недемократично. Не такава е целта на превенцията. СЕМ, като регулаторен орган, не може да работи в режим на “другарски съд”, пред който “провинилите се” оператори да поемат категорични ангажименти, че “ще се поправят” и “вече няма да постъпват така”. Редица медийни казуси са твърде спорни и те често пораждат оживени дискусии между членовете на СЕМ и операторите, които невинаги приемат конкретната позиция на Съвета по даден професионален стандарт. По-голямата част от споровете и дискусиите между СЕМ и операторите, в крайна сметка, се решават от съда, който е арбитър за законосъобразността на едно или друго действие на СЕМ. Подобно опростенческо разбиране на дейността на регулаторния орган при неговите работни срещи с операторите по различни професионални въпроси, не отговаря на модерните практики в областта на медийната регулация у нас и в ЕС.

В този контекст, избраната методика буди някои съмнения и възражения и тя дава възможност за превратно представяне на „изпълнението на дейността на СЕМ“. Заместването на изпълнението на цялата дейност на регулаторния орган с изпълнението

само на една част от тази дейност, винаги съдържа опасност от непълно и неточно представяне на цялостната дейност на органа; то може да породи известни спекулации, които едва ли ще отговарят на настоящото състояние на СЕМ, като регулаторен орган. Такива спекулации вече са публичен факт.

През 2009 г. СЕМ работи много активно, за което говорят фактите: в първите шест месеца на тази година Съветът е направил **35 заседания**, провел е **36 работни срещи** с неправителствени медийни организации и отделни оператори, приел е **19 правилници**, взел е **213 решения**, които имат важно значение за развитие на медийната среда, приел е **19 становища** по различни професионални въпроси, приел е **шестмесечни планове** за цялостната си дейност, както и шестмесечен отчет за дейността си. Съветът е изпълнил всички свои задължения, предвидени в ЗИД на ЗРТ и ЗИД на ЗЕС – в срок създаде новия публичен регистър, служебно издаде лицензии за цифрово наземно разпространение на националните телевизионни оператори, извърши пререгистрацията на всички радио- и телевизионни програми, заличи **158** от тях, постоянно регистрира нови програми. Към 7 септември 2009 г. СЕМ е приел **352 решения** и е извършил **50 регистрации**. Дейността на Съвета е много интензивна и това отговаря на динамиката на медийната среда.

Това е актуалната регулаторна рамка, при която ще се извърши публикацията на този одитен доклад. Професионалната коректност на одитния екип изисква ясно да се формулира извадката, като се подчертае, че всички изводи, които се отнасят до най-важната дейност на тогавашното направление „мониторинг”, свързана с наблюдението на радио- и телевизионните програми, не са представителни за цялостната дейност на Съвета в одитирания период.

На второ място, ще бъде коректно и етично, ако одитният екип отбележи, с днешна дата, как изглежда тази част от дейността на Съвета през 2009 г.

4. Четвъртото принципно възражение на СЕМ се отнася до отсъствието на баланс между позитивното и негативното в дейността на СЕМ в областта на наблюдението на програми в посочения период, игнорирането на редица положителни действия и инициативи на тогавашното направление, които за 2008 г. подробно са представени в отчета на СЕМ, публикуван на неговия сайт. Предмет на специален анализ, изводи и обобщения от страна на одитния екип са предимно отрицателните страни в дейността на направление „Мониторинг”, докато всички положителни страни някак се подминават. Всеки непредубеден читател остава с впечатлението, че в областта на мониторинга, СЕМ има само поражения, нищо свършено, никаква работа; нито една инициатива на експертите от това направление не е специално посочена и анализирана в доклада. А такива инициативи в посочения период имаше – например, с проверките на състоянието на регионалните радио- и телевизионни програми, извършени от екип на членове на СЕМ и експерти и докладите, които след това бяха внесени и разгледани от Съвета. Този подход не отговаря на задължителната обективност, на която трябва да се основава един модерен анализ.

Уважаемият одитен екип бегло се позовава на някои данни, които се съдържат в годишните отчети на СЕМ за 2007 г. и 2008 г. (на с.41 и на с.45), без да направи подробен анализ на изнесените факти и изводи в двата отчета. Направените препоръки на

с.46-47, че СЕМ е задължен да представи статистически данни за своята дейност за по-дълъг период от време (от 3 до 5 години) несъмнено са важни и подлежат на дискусия. Казаното от одитния екип обаче, че СЕМ е задължен да представи подробни данни за насоките в развитието на пазара на аудиовизуални услуги в страната и в Европа, се нуждае от задължително уточняване. Препоръката именно СЕМ да направи анализ на процесите, свързани с цифровизацията на страната, в по-голямата си част е неизпълнима, защото не е пряко задължение единствено на СЕМ като регулаторен орган.

СЕМ ще приветства идеята в Р България най-сетне да се извърши одит на пазара, което по същество, предлага уважаемият одитен екип. Този одит е скъпо струваща процедура, която най-често се заплаща от държавата и медийната индустрия и се осъществява в по-дълъг период от време. Този преглед на радио- и телевизионния пазар бе предложен, по инициатива на СЕМ, в Стратегията за развитие на радио- и телевизионната дейност, изработена от СЕМ и КРС и приета от НС, но той не беше осъществен, най-вече поради липса на средства.

Този одит е много необходим за развитието на медийната среда в перспектива, но за него трябва съгласие между държавата, медийната индустрия, рекламните агенции, рекламоделите и регулаторния орган. Така стоят нещата и с анализа на процесите, свързани с цифровизацията, в които участват *Министерският съвет* (приел цифровия план), *Народното събрание* (осигуряващо необходимата регулаторна рамка), *регулаторните органи КРС и СЕМ* (осигуряващи този преход като честотно планиране и качество на програмите), *държавни агенции като ДАИТС* (полагащи грижа за цялостната информационна политика на Р България) и още редица други институции и министерства.

Що се отнася до възможностите за оптималното регулиране на взаимодействието на СЕМ с други органи и организации, те внимателно са отбелязани и в двата отчета на СЕМ – например, в отчета за дейността на СЕМ за 2008 г. се казва, че СЕМ е провел 39 срещи и публични дискусии по важни въпроси, свързани с медийната регулация, но тези факти не се отбелязват в одитния доклад.

Проектът на одитен доклад съдържа многобройни факти, изводи и препоръки, някои от които са безспорни, други - подлежат на коментар. Има оценки, които не са съобразени в нужната степен със спецификата на СЕМ и надзорната му дейност. Не е отчетен контекстът, в който тази дейност е осъществявана - медийната среда, в която регулаторният орган работи, някои несъвършенства на ЗРТ, реалният административен капацитет на СЕМ. Налице е известно преувеличаване на количествените критерии, което на места води до едностранни заключения.

Голяма част от фактите, данните и направените изводи, с днешна дата, вече не са актуални. Например, СЕМ има нов публичен регистър, в който са спазени изменените изисквания на ЗРТ, той вече е приел образец на месечен план за дейността на дирекция “Мониторинг”, от началото на 2009 г. регулаторният орган планира дейността на дирекция “Мониторинг”, предстои приемането на новия *Правилник за дейността на дирекция “Мониторинг”*, в който ще бъдат отразени някои от направените препоръки на уважаемия одитен екип.

Ще представим конкретно някои възражения и съгласия с направените оценки и изводи в проекта на одитен доклад.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Направеният извод, че „за одитирания период дейността на СЕМ не се планира, доколкото няма определени стратегически цели и приоритети, а оттук и не се утвърждават оперативни и годишни планове с конкретни мерки и дейности, насочени към постигане на стратегическите цели и очаквани резултати за постигане” (с.12-13) е верен само по отношение на оперативното планиране. Отговорност за отсъствието на подходящо оперативно планиране на дейността носи целият Съвет като колегиален орган, а персоналната отговорност се носи от Председателя на СЕМ. Всеки от членовете на СЕМ има различен ресор на работа, но този факт никъде не се споменава в доклада. През 2009 г. дейността на СЕМ се планира ежемесечно, правят се общи планове за дейността на Съвета в рамките на шест месеца, а отчети за извършената от него дейност се правят веднъж на шест месеца, след което се внася годишен отчет, който се изпраща на вниманието на НС.

Изводът, че в одитирания период някои текстове от чл.33 от ЗРТ не са били предмет на надзора (с.13), донякъде отговаря на истината. Верен е изводът, че СЕМ в посочения период не е упражнил специален надзор относно техническото качество на програмите, СЕМ започна да осъществява такъв надзор едва през 2009 г. по отношение на звука на излъчваните телевизионни реклами и стартира някои инициативи в тази посока, включително специални текстове в новите програмни лицензии за аналогово и цифрово разпространение, издадени на националните телевизионни оператори „Болкан Нюз Корпорейшън” и „Нова телевизия - Първи частен канал”. Съветът и преди е изпълнявал това свое правомощие. СЕМ е активна страна в продължаващия спор относно трансграничното замърсяване; той участва на институционално равнище в заседанията на работната група към Народното събрание по тази тема.

По отношение на цитираните разпоредби от чл 33, т.6, т.8 и т.11, имаме някои принципни възражения, които излагаме по- долу.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Надзорът, който СЕМ осъществява съгласно изискванията на чл.33 от ЗРТ относно опазването на предвидените в закона тайни за радио- и телевизионната дейност, не е пряко свързан със специализиран мониторинг, а предимно с превенция. Спазването на принципите на радио- и телевизионна дейност, които се отнасят до запазване на тайната на източника на информация (чл.10, ал.1, т.3), до правото на радио- и телевизионните оператори да получават необходимата им информация от държавните и общинските органи, ако тя не съдържа предвидената от закона тайна (чл.13, ал.1), до факта, че операторите не са длъжни да разкриват източниците на информация, освен ако има висящо съдебно производство или висящо производство по жалба на засегнато лице, на Съвета за електронни медии (чл.15, ал.1), до факта, че журналистите не са длъжни да разкриват източниците си на информация, не само пред аудиторията, но и пред ръководството на оператор, освен в случаите по ал.1 (чл.15, ал.2), както и до законовото право на журналистите да опазват в тайна източника си на информация, освен ако това изрично не е поискано от лицето, което я е предоставило, (чл.15, ал.4) не предполага

извършването от СЕМ на специализиран мониторинг, а по-скоро на различни форми на превенция.

Превенцията - работните срещи с радио- и телевизионните оператори, с неправителствените медийни организации и граждани и кореспонденция, са много важен елемент от цялостния надзор, упражняван от регулаторния орган, който е вменен като негово задължение, а не на отделно негово направление (чл.32, ал.1, т.1). В Общите положения на ЗРТ тези тектове показват, че СЕМ е гарант за някои права и свободи, които имат радио- и телевизионните оператори и журналистите, които работят в техните програми. СЕМ винаги е реагирал и е проверявал всички сигнали за нарушения, още повече когато се отнася до правата и свободите на операторите и на журналистите.

СЕМ винаги е включвал в дневния ред на заседанията си всички важни инициативи, които идват от различни държавни органи, Съветът представя становища по готвени промени в медийното законодателство, които по закон са инициатива на Министерския съвет и на Народното събрание. През одитирания период СЕМ е представил на вниманието на Комисията по гражданско общество и медии няколко становища във връзка с изменения и допълнения на ЗРТ.

Съветът стриктно е отговарял на всяка информация, подадена от различните държавни органи; той е участвал в различни работни групи - по подготовка на изменения в тарифата за таксите, промени в медийното законодателство, защитата на интелектуалната собственост. През 2008 г. именно СЕМ инициира и подготви първия вариант на ЗИД на ЗРТ във връзка с въвеждането на новата регулаторна рамка, свързана с цифровото лицензиране, който представи на вниманието на *Министерство на културата*. Този факт не е отразен в доклада и не отговаря на истината твърдението, че регулаторният орган не е упражнил специален надзор в тази област.

По отношение на спазването на ограниченията, предвидени в закона, в лицензиите и във влезлите в сила международни договори, по които Р България е страна, (чл.33,т.11) некоректно е твърдението, че СЕМ не е упражнил специален надзор. В одитирания период, а и в цялостната си дейност досега, СЕМ системно е провеждал мониторинг върху програмите на радио- и телевизионни оператори по спазването на условията, заложи в програмните им лицензии. Твърдението, че такъв специален надзор не е провеждан, не отговаря на истината. В Отчета за дейността на СЕМ за 2008 г. е посочено, че за този период Съветът е провел фокусиран мониторинг по спазването на програмните характеристики, заложи в лицензиите на шест радиопрограми и две телевизионни програми („Дъ Войс”, „Алма матер”, „Радио Нова”, „Енджой” и „ТВ2” (Национален мониторинг) и „Бумеранг ФМ”, „Си Джей-Габрово” и „Скай ТВ-Карлово” (Регионален мониторинг).

Отговаря на истината твърдението, че *„Правилникът предвижда приемане на типологична характеристика и технологична карта за всеки един от видовете мониторинг с решение на СЕМ, което не е направено”(с.14)*. Отдавна се подготвя новият Правилник за дейността и функциите на дирекция „Мониторинг”, който в първата половина на месец октомври 2009 г. ще бъде разгледан и приет от Съвета.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Формулираните изводи изглеждат вътрешно противоречиви: от една страна се твърди, че СЕМ не осъществява планиране на дейността си по надзора, от друга - се казва, че експертите от дирекцията работят въз основа на предварително одобрен седмичен график, който съдържа редица обемни показатели - брой наблюдавани радио- и телевизионни оператори, обем на наблюдението, конкретни оператори, попадащи в извадката и други, за което се прилагат и няколко одитни доказателства. Кое от двете твърдения на одиторския екип е вярно?

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Не отговаря на истината твърдението, че надзорната дейност в одитирания период е извършвана без всякакво планиране на месечна база. Надзорната дейност в одитирания период, осъществявана от направление „Мониторинг”, се е планирала; друг е въпросът дали тези планове са надлежно архивирани, и това безспорно е слабост в дейността на дирекцията, която вече е преодоляна.

В одитирания период всеки месец дирекцията е осъществявала оперативно планиране в отделни графици. В доклада са смесени различните по своето предназначение графици - одитният екип предлага некоректно тълкуване на понятието “непрекъснат надзор”, което не може да се обвързва само с 24- часовото излъчване. Непрекъснатият надзор е постоянното наблюдение на една програма по спазването на определени изисквания на ЗРТ, поради което има различни видове мониторинг, но те се различават най-вече съдържателно, а не темпорално. Несериозно е да се смята, че надзорът в която и да е европейска държава може да обхваща абсолютно всички програми.

По отношение на графици, одитният доклад разпилява усилия и ресурс в дребнотемие - няма особено значение за надзора, ако в графици за запис точно се отбелязва” името на служителя, който ще ги извърши”(логично това е дежурният за този ден), непрофесионален е изводът, че “ *в графици са обхванати средно по 18 часа за телевизионните програми и по 17 часа за радиопрограмите, при 24- часова продължителност*”. Това не е недостатък, а разумно планиране, което е съобразено с вида мониторинг, който се извършва - пълен или фокусиран, по спазването на ЗРТ или на условията, заложи в програмната лицензия, като в зависимост от неговите цели се поставят акценти върху едни или други програмни пояси.

Недоумение буди забележката, че “ *в графици не е планирано наблюдение върху записи, изискани от оператори*”, най-вече защото тенденцията е СЕМ да осъществява наблюдение върху собствени записи (затова служи интегрираната система за наблюдение) и той изисква записи от даден оператор, когато експертите вече са установили възможно нарушение на ЗРТ или правят проверка по някакъв повод. Възражаваме на заключението, че “ *не може да се постигне максимално уплътняване на работното време на експертите, осъществяващи мониторинг, доколкото те са натоварени и с голям обем други задължения, произтичащи от длъжностните им характеристики*”. Това твърдение показва неразбиране на цялостната дейност по надзора, която не се свежда само и единствено до наблюдението на програмите, а включва още анализиране и осмисляне на видяното, предприемане на многобройни действия след установено нарушение на ЗРТ, работни срещи с оператори, участие в различни публични инициативи на регулаторния орган (дискусии, семинари, пресконференции и др.). Невярно е твърдението, изказано на

с.18, че „През одитирания период СЕМ няма приети критерии за подбор на обекти (радио- и телевизионни програми) за включване в графиците за запис и наблюдение. На практика програмите се подбират по няколко критерия: вид на оператора, програмен профил, териториален обхват, влияние на програмите върху аудиторията”. Следователно, установени критерии за подбор на програмите, предвидени за наблюдение, има.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Твърдението, че СЕМ не разполага със списък, който съдържа общият брой на лицензираните и на регистрираните радио- и телевизионни оператори, че планирането на надзора се извършва, без налична информация относно наименованието, вида, програмния профил, програмната схема, програмните характеристики и др., донякъде е вярно. Отговаря на истината, че през одитирания период съществува риск част от информацията, която се съдържа в регистъра, да е непълна и неактуална. Неточно е обаче, твърдението, че публичният регистър на СЕМ, към времето на одитирания период, както и съхраняваните досиета на оператори в дирекция „Лицензиране и регистриране” не съдържат тази информация в нейния основен обем. Вярно е, че старият регистър имаше редица пропуски и непълноти, които през 2009 г., с изработването на новия публичен регистър на СЕМ, успешно бяха преодоляни.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Вярно е твърдението, че Стратегията предвижда цифровизиране на радио- и телевизионния мониторинг през 2006 г. Но упрекият, че СЕМ е подценил ролята на човешкия ресурс в постигането на тази цел не е коректен. СЕМ нееднократно е информирал съответните институции, че има нужда от институционалното укрепване на регионалните си центрове за мониторинг, но при всяка защита на бюджета и всички искания на Съвета за отпускане на нови щатни бройки, досега не са дали резултат.

Проблемите, пред които СЕМ се изправя относно интегрираната система за мониторинг, са далеч по-сложни от написаното в този доклад. Тази система, за жалост, не се оказва достатъчно надеждна - и като хардуер и като софтуер. СЕМ постоянно се занимава с нея и е провел редица срещи с представители на фирмата „Техно България”, която осигурява нейното сервизно обслужване. СЕМ вече прекрати по взаимно съгласие договорните си отношения с “Техно България” и обяви малка обществена поръчка с най-малко три оферти за избор на нова фирма, която да осигурява сервизното обслужване на интегрираната система за цифров мониторинг. СЕМ изпрати писмо и до фирма TEDIA-Испания, която е автор на софтуера, с който тази система работи, с молба за съдействие при някои възникнали проблеми. Същевременно оставаме с впечатлението, че ролята на тази система в работата на мониторинга се надценява.

Не можем да се съгласим, че:

- само системата трябва да определя обхвата или обекта на наблюдение – това е работа на ръководството и зависи от конкретните цели, ситуационната преценка, предполага оперативност, гъвкавост и т.н.
- задачите на експерта трябва да се определят автоматизирано, а не от ръководителя, тоест от човешкия фактор;

- неизползването на софтуерните приложения е съществен проблем.
- възможностите на системата трябва да се абсолютизират - сигнатурите за реклама ще интензифицират работата на експерта, но как системата автоматично примерно ще отбележи езика на омразата?;
- не се прилага ротация на записваните в системата програми;
- за да се увеличи обхватът на наблюдаваните програми, подобна ротация трябва да се извършва чрез пренастройване четири пъти годишно за националния мониторинг и шест пъти годишно - за регионалния.

Каквото и пренастройване да се прави в регионалните центрове, системата ще приема само 10 програми от излъчваните на територията на съответния град (в някои градове те са повече от 10, другаде - по-малко). Например, системата в Благоевград няма да приема програми от градовете Петрич или Сандански, които се излъчват по кабел в съответния град и прилежащите му села. Същото се отнася и за другите регионални центрове. Затова разширяването на обхвата практически се извършва не чрез системата, а чрез изискване на записи от конкретните оператори и проверки на място.

Въобще акцентирането върху проблема “разширяване на обхвата” се основава на преувеличаване на количествените показатели. Няма регулаторен орган, който да обхваща абсолютно всички програми чрез непрекъснато 24-часово наблюдение. Няма и такава необходимост; ето защо в областта на наблюдението има приоритети. Извършеното механично пресмятане за брой програми на експерт е излишно и не е полезно. Не се отчита различният характер на програмите, а само по количествени показатели се правят неточни изводи за натовареността на експертите. В крайна сметка, за да има повече наблюдавани програми, трябва да има достатъчен брой експерти, които да ги наблюдават. От доклада излиза, че основният проблем не е в липсата на хора, а в лошата организация. Нещо, с което не можем да се съгласим, защото и двата фактора имат голямо значение за обхвата и качеството на наблюдението.

Твърдението изказано на с. 29-30, че в отделни случаи експертите от отдел “Национален мониторинг” наблюдават и някои регионални програми, е вярно, но то се дължи на малкия състав на тогавашния отдел „Мониторинг”, който с бързото развитие на медийната среда, процесите на лицензиране и регистрация, трябва да упражнява надзор върху голям брой радио- и телевизионни програми, а той вече осем години работи в един и същ състав. Да се вменява вина на експертите от мониторинга, че те се опитват гъвкаво да подхождат към огромния обем работа, която извършват, е некоректно.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Избраният подход от одитния екип, който представя надзора върху радио- и телевизионните програми главно чрез количествените стойности на това наблюдение, като пренебрегва неговото качество, не отговаря на модерното разбиране за дейността на един регулаторен орган и неговата визия за надзор върху радио- и телевизионните програми. В страните-членки на ЕС, регулаторните органи отделят повече внимание на развитие на регулаторната рамка, която обикновено изостава от динамиката на медийната среда, на сигналите, които са съществена част от надзора и въвеждането на антикорупционни практики, на корегулацията, която дава възможност на регулаторния орган да поддържа професионален работен диалог с медийните организации от

неправителствения сектор за съвместно обсъждане на различни професионални въпроси, които са важни за развитието на регулацията и на медийната индустрия. Сигурно е вярна констатацията, направена на с. 33, че броят на ненаблюдаваните програми е значителен, но СЕМ, от създаването си досега, подлага всички големи национални оператори на постоянно наблюдение; той обичайно не пропуска главното – обществените оператори, националните ефирни радио- и телевизионни програми. Крайното формализиране на обемните показатели, тяхното извеждане като основен и единствен измерител на дейността на мониторинга е неприемливо.

Ето и позицията на СЕМ по отношение на финалните препоръки в проекта на одиторски доклад, изложени на с.48-49:

Изводите, направени в т.1 и т.3, че цялостната дейност на СЕМ в одитирания период не се планира, както и че вътрешните документи, по които работи дирекция „Мониторинг“ се нуждаят от актуализиране и прецизиране, са верни. СЕМ има становище за провеждането на мониторинг по спазването на програмните характеристики, заложи в лицензията, което през 2009 г. стана предмет на професионални спорове между АБРО и СЕМ; ето защо регулаторният орган принципно споделя разбирането, че то трябва да бъде актуализирано в съответствие с новите медийни реалности. Новият правилник за функционирането и дейността на дирекция “Мониторинг” също ще бъде предмет на разглеждане и обсъждане през м. октомври 2009 г.

Изводът, направен в т.2, че в посочения период СЕМ не е приел акт за броя, наименованието, териториалния обхват, функциите и числеността на своите териториални звена за регионален мониторинг, отговаря на истината. Този недостатък е преодолян и през 2009 г. такъв акт вече е издаден.

Изводът, направен в т. 4 за състоянието на публичния регистър, е отчасти верен. Но към днешна дата той не е валиден. СЕМ има *Правила за движението на документите в СЕМ*, които вече са приети; има и *Правилник за компютърните ресурси*. Какви критерии използва одитният екип за достатъчна информация, за актуална информация, доколкото в новия публичен регистър на СЕМ е публикувана цялата информация, която е предвидена, съгласно изискванията на ЗРТ? Какъв критерий за пълен обем информация прилага одитният екип? Какво означава в областта на електронните медии „пълен обем информация” при голямата динамика на сливания, прехвърляния на лицензии от едно на друго юридическо лице, издаване и заличаване на регистрации, смяна на собственост, смяна на наименования на електронни медии и т.н.? Защо уважаемият одитен екип не споменава, че този недостатък в дейността на Съвета успешно е преодолян през 2009 г. с влизането в работен режим на новия публичен регистър?

Що се отнася до изработването на *Правила за съхранение на информацията в досиетата на радио- и телевизионните оператори*, този въпрос заслужава внимание и вероятно ще се обсъди от Съвета.

Изводът, направен в т. 5, че дейността на СЕМ не е поставена в зависимост от оценката в управлението на риска, отговаря на истината. СЕМ още не е изработил Стратегия за управление на риска и през есента тя ще бъде окончателно готова и приета от

регулаторния орган. Същевременно е твърде „рисково” дейността на СЕМ в областта на надзора да се поставя в зависимост от оценката и управлението на риска. Няма приети критерии за селектиране на лицензираните и регистрираните радио- и телевизионни програми при надзора в зависимост от степента на риска на програмното съдържание - висок, среден и нисък. СЕМ възразява срещу опита различните радио- и телевизионни програми да се категоризират като по-малко или повече рискови. Управлението на риска е мениджърски подход, който не трябва механично да се експонира в областта на мониторинга, който СЕМ упражнява.

Изводът, направен в т.6, че капацитетът и възможностите на интегрираната система за мониторинг не се реализират в пълен обем, отговаря на истината. СЕМ полага много и постоянни усилия за оптимизиране на нейната дейност, които са с променлив успех. Тази интегрирана система за мониторинг беше предоставена на СЕМ по проект на програма ФАР, преди Р България да стане страна-член на Европейския съюз. Тогава проектите се управляваха от Делегацията на ЕС у нас. СЕМ не е имал възможност да влияе или да изрази предпочитание при избора на конкретната фирма - доставчик на този сложен софтуер. От въвеждането на системата в действие до момента постоянно възникват технически проблеми, които възпрепятстват тя да бъде използвана пълноценно.

Изводът, направен в т.7, че в одитирания период СЕМ няма разработен и приет ред за възлагане, отчитане и контрол върху изпълнението на задачите, е верен. Такъв ред беше създаден през 2009 г. чрез приемането на серия от правилници, които регламентират дейността в отделните дирекции и които са публикувани на сайта на Съвета.

Изводът, направен в т.7.2, че “намаляват случаите на реализиране на административнонаказателна отговорност чрез налагане на административно наказание”, отговаря на истината. Намаляването на издадените наказателни постановления е в резултат на волята на мнозинството гласували членове на СЕМ. Председателят подписва тези постановления, но след взето от регулаторния орган решение за това. Намаляването на наказателните постановления е и в резултат на водената от СЕМ политика на диалог с операторите, които не рядко, след среща - разговор със СЕМ, прекратяват някои от нарушенията. Това е в съответствие с добрите практики на корегулацията.

Изводът, направен в т.7.3, че в одитирания период в Устройствения правилник на СЕМ не е въведена организация за работа с предложенията и сигналите, в неизпълнение на Административнопроцесуалния кодекс, отговаря на истината. Такава система е въведена на новия сайт на СЕМ, където вече се публикува цялата кореспонденция на дирекция „Мониторинг” с институции и граждани за 2009 г. Създадена е възможност и за пряко подаване на сигнали от граждани и организации, в съответствие с необходимостта от въвеждане на антикорупционни процедури.

Изводите, направени в т.8 от Заключениеята на доклада, отнасящи се до отчетността са отчасти верни. Те донякъде могат да бъдат приети, и Съветът ще ги има предвид в бъдещата си дейност.

Неприемливо обаче, е допускането на уважаемия одитен екип, че оценката за степента на постигане на целите и приоритетите в осъществявания надзор трябва да се измерва главно чрез количествени показатели. Тази оценка е комплексна - в нея влизат както количествените показатели: брой наблюдавани програми, брой съставени актове, брой издадени наказателни постановления, така и качеството на дейността по надзора, което се проверява чрез съдебния контрол. СЕМ печели голяма част от делата, заведени по различни производства, но този факт се подминава от Сметната палата.

За 2008 г. окончателно потвърдените в полза на СЕМ наказателни постановления са 26, отменените са 14, а 3 постановления са прекратени поради изтекла абсолютна давност. През 2008 г. в бюджета на СЕМ са постъпили общо **1 568 126 лв.** от приходи от такси, наложени имуществени санкции и продажба на конкурсни книжа. Към 7-и септември 2009 г. тази сума е **1 214 924 лв.** (в това число приходи от такси – 995 890 лева; от имуществени санкции – 109 690 лева и други - продажба конкурсни книжа и достъп до обществена информация – 109 344 лева) и следователно тя е многократно по-висока. Това също е измерител на ефективността в дейността на регулаторния орган. СЕМ винаги активно работи в областта на превенцията (за 2008 г. той е провел 39 срещи и публични дискусии) както и в международната дейност. Членове и експерти на СЕМ участват във всички най-важни медийни форуми в ЕС. Това също е измерител на ефективността на дейността на регулатора.

Изводът, направен в т.9, че годишните отчети на СЕМ не са достатъчно аналитични за определянето на специфичните цели и приоритети за бъдещи периоди и с оглед планиране на последващи мерки и дейности в частта на осъществявания надзор, е отчасти верен. Винаги може повече и има какво да се желае при изготвянето на всеки отчет, особено в неговата аналитична част. Недоумяваме защо уважаемият одитен екип е пропуснал аналитичната част на Отчета за дейността на СЕМ през 2008 г? Бихме препоръчали внимателно да се прочетат финалните изводи и предстоящи задачи на Съвета през 2009 г., които са обективни, самокритични и разглеждат дейността на регулаторния орган в перспектива.

Позволяваме си да направим някои препоръки към окончателния одитен доклад, с оглед прецизирането на някои негови изводи:

1. Избраният подход за извършване на „одит на изпълнението на дейността на СЕМ” се нуждае от по-голямо уточняване, по-точно дефиниране предмета на одита и необходима корекция на неговото заглавие, което трябва да отговаря на съдържанието на този *“одит на изпълнението на СЕМ”*.

2. Изводите, направени в доклада, трябва да бъдат полезни за бъдещата дейност на Съвета. От направените изчисления на одитния екип ясно се вижда, че броят на експертите, които работят в тогавашното направление „мониторинг”(и днес) е недостатъчен, за да се обхванат стотиците радио- и телевизионни програми, които чрез регистрацията постоянно се увеличават. Съветът има нужда от нови щатни бройки, за да укрепи институционално регионалния си мониторинг и това ясно трябва да се формулира в доклада на Сметната палата. Защото, за да бъде ефективно наблюдението върху радио- и

телевизионните програми по спазването изискванията на ЗРТ, трябва да има кой да ги наблюдава.

3. ЗРТ употребява понятието „надзор” по отношение на цялостната дейност на СЕМ, а не по отношение само на дейността, свързана с мониторинга (чл.32, ал.1,т.1). Упражняването на надзор от страна на СЕМ, трябва да се разглежда най-малко в шест основни направления:

- *упражняване на регулация* чрез лицензиране и регистриране на нови радио- и телевизионни програми;
- *последващ контрол*, свързан с прекратяване на издадените лицензии и заличаване на извършените регистрации на радио- и телевизионни програми;
- *текущ контрол* по спазването на условията, които се съдържат в лицензиите и регистрациите на радио- и телевизионните програми, и спазването от тях на изискванията на ЗРТ.
- *процесуално представителство*, свързано с упражняването на съдебен надзор върху дейността на СЕМ;
- *специален надзор* върху дейността и спазването на изискванията на ЗРТ на националните обществени оператори БНР и БНТ;
- *превенция*, свързана с провеждането на редица работни срещи с неправителствени медийни организации, институции, радио- и телевизионни оператори и граждани, отнасящи се до упражняването на надзор от страна на СЕМ върху дейността на радио- и телевизионните оператори по спазването на изискванията на ЗРТ.

Което означава, че цялостната дейност на СЕМ трябва да се разглежда в приложното поле на надзора, а не само неговата дейност, свързана с текущия контрол, която дирекция “Мониторинг” упражнява.

В направлението „*лицензиране и регистриране на нови програми*”, през 2008 г. СЕМ е издал **18 лицензии** за радиодейност, в това число и на БНР - за регионална програма с наименование “Радио Видин”, общ/политематичен профил, предназначена за областите Видин, Враца и Монтана, **17 регистрации** за телевизионни програми и **3 регистрации** за радиопрограми.

В направлението „*последващ контрол*”, СЕМ е прекратил лицензията на ВВС с решение № 124 от 05.08.2008 г. и е заличил **8 регистрации**.

В направлението „*текущ контрол*” в този период СЕМ е осъществил наблюдение върху **48 телевизионни програми** и **39 радиопрограми**, той е провел фокусиран мониторинг по спазването на програмните характеристики на 6 радиопрограми и е издал **96 наказателни постановления** за установени нарушения на ЗРТ.

В направлението „*процесуално представителство*” дирекция “Правни дейности” на СЕМ е проверила и разгледала над **80 преписки** по съставени актове за установяване на административни нарушения, след което председателят на СЕМ е издал **47 наказателни постановления**, от които **12 постановления** не са обжалвани и са влезли в сила; **35 наказателни постановления** са обжалвани и са образувани дела в съответните съдебни

инстанции; изготвени са **22 касационни жалби**; юристите на дирекцията са се явили в **115 открити съдебни заседания** пред районни и административни съдилища. От влезлите решения по висящи съдебни производства в този период на първа инстанция са потвърдени **17 решения**, и е отменено **1 решение**, а на втора инстанция са потвърдени **21 решения** и са отменени **5 решения**.

В направлението „специален надзор върху програмите на БНР и БНТ“, СЕМ избра новите генерални директори на двете обществени медии: с Решение № от 126 от 11.05.2007 г. избра за генерален директор на БНР г-н Валерий Тодоров и с Решение № 187 от 26.06.2009 г. избра г-жа Уляна Пръмова за генерален директор на БНТ за втори мандат. Заедно с това, СЕМ веднъж на шест месеца и след това годишно разглежда и приема отчетите на двете национални обществени медии за тяхната цялостна дейност.

В направлението „превенция“, за този период СЕМ е провел **39 работни срещи** и семинари с неправителствени медийни организации, институции, радио- и телевизионни оператори.

В този смисъл понятието “надзор” е много по-широко от понятието „мониторинг”. И ако това действително е одит по отношение на надзора, който СЕМ е упражнявал в посочения период, той задължително трябва да включи в своя обхват цялостната дейност на Съвета в тези шест основни направления. Свеждането на надзора, който СЕМ упражнява единствено до „текущия контрол” е професионално несъстоятелно.

4. Професионалната коректност изисква в доклада да се балансира негативното и позитивното в направените анализи, изводи и обобщения. Отчетите за дейността на СЕМ през 2007 г. и 2008 г. трябва да се анализират по-прецизно, и да се представят и някои постижения в областта на мониторинга, каквито несъмнено има в посочения период.

5. Необходимо е да се прецизират някои изисквания към дейността на СЕМ, които да бъдат съобразени с настоящата регулаторна рамка (ЗРТ), стандартите на документооборота, ясното посочване, че редица от тези проблеми през 2009 г. вече са преодоляни.

Съветът за електронни медии информира Сметната палата, че в много кратки срокове ще обсъди и приеме следните основни документи, които ще оптимизират цялостната дейност на дирекция “Мониторинг”:

- *Приоритети в дейността на СЕМ за периода ноември 2009 г.- декември 2010 г.;*
- *Правилник за структурата, функциите и дейността на дирекция “Мониторинг” на СЕМ;*
- *Правила за провеждане на мониторинг по спазването на условията, съдържащи се в програмните лицензи;*
- *Правила за провеждане на мониторинг по спазването на заявените при регистрация програмен проект, програмен профил и програмна схема;*
- *Критерии за отграничаване при извършено нарушение на ЗРТ на маловажното първо деяние от наказуемото първо деяние;*

- *Вътрешни правила за организация на работата с жалби и сигнали, съгласно изискванията на АПК;*
- *Правила за създаване, поддържане, ползване и съхранение на информацията в регистъра и досиетата на радио- и телевизионните оператори;*
- *Интегрирана база данни относно досиетата на всички радио- и телевизионни оператори*

Прилагаме Заповед № 68 / от 8.09.2009 г., издадена от Председателя на СЕМ, която съдържа конкретните срокове и дирекциите, които ще ги подготвят.

С приемането на този пакет от документи, СЕМ ще изпълни основните изисквания на уважаемия одитен екип към неговата дейност в областта на надзора върху програмите на радио- и телевизионните оператори.

Съветът за електронни медии е убеден, че развитието на медийната регулация е най-важната част от изграждането на правила на общуване в електронната медийна среда. През тези две години, СЕМ беше поставян от външни фактори в много трудни ситуации. Ето най-важните от тях:

- Разкриването на досието на академик Людмил Стайков и последвалото му освобождаване като член на СЕМ, поради несъвместимост с изискванията на ЗРТ;
- Едногодишното закъснение на ротацията на членовете на СЕМ;
- Съобразяването на СЕМ с препоръките на *Върховната административна прокуратура* от м. юни 2007 г. по конкурсните процедури за аналогови телевизионни програми, за да не бъдат предприети „действия по прогласяване на нищожност” на неговите решения;
- Забавеното приемане от МС на *План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България;*
- Закъснялото приемане на ЗИД на ЗРТ;
- Противоречивата практика на ВАС по някои важни професионални стандарти, съгласно изискванията на ЗРТ;
- Предсрочното прекратяване на мандатите на двама членове на СЕМ, поради смърт.

Всичко това не попречи на СЕМ:

- да приключи редица ***радиоконкурси и да лицензира нови радиопрограми;***
- да бъде домакин на срещата на *Европейската платформа на регулаторните органи (ЕПРА)* в гр. София;
- да обсъжда с телевизионните оператори честите нарушения в новите форматни ***реалити предавания;***
- да подпомага операторите при спазването на правата на ***малцинствените групи и на подрастващите*** - чрез срещи, разговори и налагане на санкции;
- да регистрира нови радио- и телевизионни програми.

Красноречиви са примерите на междуинституционална дипломация, която Съветът упражни при решаването на важните въпроси за предстоящата цифровизация и бъдещето на електронната медийна среда у нас. Съветът положи много усилия процесът на цифровизация успешно да стартира; той инициира по-бързото подготвяне на новата

регулаторна рамка. В този период и понастоящем СЕМ поддържа професионален диалог с далекосъобщителния регулатор КРС и с ДАИТС, с *Парламентарната комисия по гражданско общество и медии*, с влиятелни неправителствени организации, като АБРО, с организациите за колективно представителство на авторски и сродни права, с организациите на кабелните телевизионни оператори, с редица институции и организации, които работят в областта на опазването на интелектуалната собственост, детската превенция, защитата от дискриминация.

В заключение, *Съветът за електронни медии* смята, че одитният доклад съдържа редица верни наблюдения и изводи, които той ще вземе предвид в цялостната си дейност, а не само по отношение на мониторинга върху радио- и телевизионните програми. Двата последователни одита, които Сметната палата извърши през 2009 г. обръщат внимание на засилването на вътрешната организация в работата на регулаторния орган - приемането на необходимите правилници, вътрешни правила и критерии за оценка, които улесняват неговата дейност и по отношение на лицензирането и регистрацията, и по отношение на мониторинга, и по отношение на финансовите дейности и процесуалното представителство.

Ние се отнасяме с подчертано внимание и уважение към изводите и препоръките, направени и в двата одитни доклада - в срок приехме и представихме на Вашето внимание редица правилници, през тази есен ще приемем всички останали правилници и вътрешни правила, които Сметната палата препоръчва. Правим това, защото сме убедени в голямата полза от дейността на Сметната палата за организацията на нашата дейност в полза на обществото и на развитието на медийната среда.

Същевременно в този одитен доклад забелязваме отсъствие на баланс между негативното и позитивното в някои оценки и изводи, подценяване на разнообразната дейност на СЕМ и положените усилия от него в одитирания период. С дължимото ни уважение към Сметната палата, смятаме, че отделянето на медийния надзор от *практиките в областта на лицензирането и регистрацията*, от *последващия надзор, процесуалното представителство и превенцията*, от *специалния надзор върху БНР и БНТ*, де факто изкривяват цялостната картина от дейности, които влизат в приложното поле на медийния надзор, който СЕМ упражнява като регулаторен орган.

Становището на СЕМ е прието с мнозинство на редовното заседание на Съвета, проведено на 8 септември 2009 г.

Доц. д-р Маргарита Пешева
Председател на СЕМ